

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки
та управління

_____ Андрій КОЦУР
« 29 » _____ 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 29 » _____ 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

_____ Святослав ПИТЕЛЬ
« 29 » _____ 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 07 Управління та адміністрування

спеціальність – 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма «Управління персоналом»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

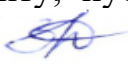
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг. (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	3	5	30	30	4	8	78	150	5
Заочна	3	5-6	8	4	-	-	138	150	6

29.08.2025

ТЕРНОПІЛЬ – 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23.06.2023 р.

Робочу програму склала:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Світлана КРАМАРЧУК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 2 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Гарант ОПП
канд. екон. наук, доцент

Ольга ДЯКІВ

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Опис дисципліни «Операційний менеджмент»

Дисципліна «Операційний менеджмент»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти чи СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни - обов'язкова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 5	Спеціальність – 073 Менеджмент Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»	Рік підготовки : Денна – 3 Заочна - 3 Семестр : Денна – 5 Заочна – 5,6
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 8 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ „ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Ринкові перетворення, які відбуваються в Україні, вимагають від керівників підприємств різних галузей і форм власності глибокої теоретичної підготовки та вміння ефективного управління організаціями. Тому на сьогоднішній день актуальною стає проблема підготовки висококваліфікованих спеціалістів з управління виробництвом. Дисципліна „Операційний менеджмент”, а інакше кажучи - управління виробництвом, якраз і забезпечує у визначальній мірі якісну підготовку таких спеціалістів.

Наука про управління виробництвом є фундатором сучасної економічної науки. Вона покликана забезпечувати ефективне з'єднання всіх видів ресурсів підприємства для їх найкращого використання в залежності від ринкових потреб.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні:

- усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібно докорінне знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту;
- знання принципів та методів раціональної організації, планування і контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;
- вміння розробляти операційну стратегію підприємства;
- вміння обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;
- вміння здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації;
- знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше включає: статистику, менеджмент.

2.5. Результати навчання:

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування

ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

3. Програма навчальної дисципліни „Операційний менеджмент”

Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти операційного менеджменту

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації на продукцію. Об'єктивні закономірності управління операційним процесом. Природа операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Зв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Менеджмент виробничий та операційний: спільні та відмінні характеристики. Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Особливості операційного менеджменту в період викликів воєнного стану в країні.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 15, 16

Тема 2. Операційна стратегія підприємства

Стратегічні питання операційного менеджменту. Сутність та етапи розробки операційної стратегії організації. Формування стратегії виробництва товару. Розробка стратегій процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, продукт і повторюваному процесі. Порівняння стратегій процесів. Особливості стратегій сервісних процесів. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Застосування "дерева рішень" у проектуванні товару або процесу.

Література: 1, 6, 7, 13, 16, 17

Тема 3. Операційна система організації

Сутність системного підходу до управління операційною системою. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи. Складові операційної системи: перероблювальна підсистема; підсистема забезпечення; підсистема планування і контролю. Класифікаційні підходи до операційних систем. Одиначні (проектні) системи. Дрібносерійні системи. Системи масового виробництва. Системи з безперервним процесом. Управління персоналом, що обслуговує операційну систему організації.

Література: 1, 8, 9, 14, 16, 28, 30

Тема 4. Операційна діяльність підприємства

Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Виробнича потужність підприємства. Товари, послуги як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації — основа функціонування та

розвитку операційної системи. Роль персоналу підприємства у організації операційної діяльності.

Література: 8, 9, 11, 13,14,16, 21, 25

Тема 5. Організація операційних процесів

Принципи організації операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу у просторі й часі. Поняття, структура і тривалість операційного циклу. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.

Література: 7, 10, 11, 16, 17, 22

Змістовий модуль II. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності

Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи

Сутність, цілі та етапи проектування операційної системи. Критерії та фактори проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Сучасний рівень розвитку операційних систем. Системи автоматизованого проектування. Автоматизовані системи управління виробництвом. Системи автоматизованого складування та подання товарів. Гнучкі виробничі системи. Відмінності у проектуванні товару та послуги. Прийняття рішень з просторової організації підприємства. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей. Розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства.

Література: 1, 4, 13, 15, 16, 22

Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст і фази оперативного управління. Організація диспетчеризації виробництва. Види систем оперативного управління виробництвом. Контроль операційного процесу. Контроль якості сировини, матеріалу і послуг. Роль і завдання управління матеріальними ресурсами та запасами. Методи управління запасами. Система управління запасами "точно в термін". Мотивація в системі операційного менеджменту.

Література: 2, 3, 4, 7, 9,

Тема 8. Управління проектами

Сутність проектного підходу до управління операційною системою. Життєвий цикл проекту. Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г.Гантта. Контроль проектів. Методи сіткового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).

Література: 10, 12, 13, 16

Тема 9. Управління якістю продукції підприємства

Загальний менеджмент якості (TQM). Поняття, значення і фактори забезпечення якості товарів і послуг. Показники якості та методи їх оцінювання. Нормативи якості товарів і послуг. Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Інструменти контролю якості. Аналіз програм забезпечення якості У. Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ішакава та ін. Підхід з позицій загального менеджменту якості. Групи з управління якістю.

Література: 10, 11, 12, 13, 14, 19

Тема 10. Управління продуктивністю операційної діяльності

Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Показники результативності функціонування операційних систем. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори впливу на динаміку продуктивності організації. Шляхи підвищення продуктивності організацій. Особливості операційного менеджменту в різних галузях економіки.

Література: 1, 3, 5, 6, 7, 15

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Операційний менеджмент»

(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Тренінг	Самостійна робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти операційного менеджменту</i>						
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	2	2	1	2	7	Тести, питання, реферати, задачі, завдання
Тема 2. Операційна стратегія підприємства	4	4			7	
Тема 3. Операційна система організації	2	2			8	
Тема 4. Операційна діяльність підприємства	2	2	2	4	8	Тести, питання, реферати, завдання, задачі
Тема 5. Організація операційних процесів	4	4			8	
Заліковий модуль 1						
<i>Змістовий модуль 2. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності</i>						
Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи	4	4	1	2	8	Тести, питання, реферати, завдання, задачі
Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи	4	4			8	
Тема 8. Управління проектами	2	2			8	
Тема 9. Управління якістю продукції підприємства	2	2			8	
Тема 10. Управління продуктивністю операційної діяльності	4	4			8	
Заліковий модуль 2						Контроль на робота
Заліковий модуль 3				8		Тренінг
Заліковий модуль 4					78	Самостійна робота студента
Разом	30	30	4	8	78	

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти операційного менеджменту</i>			
Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	1	1	13
Тема 2. Операційна стратегія підприємства	-		13
Тема 3. Операційна система організації	-		14
Тема 4. Операційна діяльність підприємства	1	1	14
Тема 5. Організація операційних процесів	1		14
<i>Змістовий модуль 2. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності</i>			
Тема 6. Управління процесом проектування операційної системи	1	1	14
Тема 7. Управління поточним функціонуванням операційної системи	1		14
Тема 8. Управління проектами	1	1	14
Тема 9. Управління якістю продукції підприємства	1		14
Тема 10. Управління продуктивністю операційної діяльності	1		14
Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту»

1. Виробництво як процес перетворення ресурсів організації на продукцію.
2. Природа та галузеві особливості операційної функції.
3. Зв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту.
4. Принципи, функції та методи операційного менеджменту.
5. Розв'язування ситуаційних завдань.

Література: 1, 2, 3, 10, 14

Практичне заняття 2, 3. Операційна стратегія підприємства

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Операційна стратегія підприємства»

1. Процес розробки операційної стратегії організації підприємства.
2. Формування стратегії виробництва товару.
3. Розробка стратегій різних видів процесів: сфокусований на процесі, продукті та повторюваному процесі.
4. Порівняння стратегій процесів.
5. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Застосування "дерева рішень" у проектуванні товару або процесу.
6. Розв'язування задач.

Література: 2, 3, 4, 5, 7

Практичне заняття 4. Операційна система організації

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Операційна система організації»

1. Системний підхід в управлінні операційною системою.
2. Особливості та властивості операційної системи, її складові: перероблювальна; забезпечення; планування і контролю.
3. Системи класифікації операційних систем (одиничні, дрібносерійні, масового виробництва, з безперервним процесом).
4. Управління персоналом, що обслуговує операційну систему організації.
5. Розв'язування задач.

Література: 2, 3, 4, 5, 7

Практичне заняття 5. Операційна діяльність підприємства

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Операційна діяльність підприємства»

1. Операційна діяльність підприємства.
2. Виробнича потужність підприємства.

3. Товари та послуги як результат операційної діяльності підприємства.
4. Операційні процеси організації — основа функціонування та розвитку операційної системи.
5. Роль персоналу підприємства у організації операційної діяльності.
6. Тести.

Література: 2, 8, 11, 12, 14

Практичне заняття 6, 7. Організація операційних процесів

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Організація операційних процесів»

1. Принципи організації операційних процесів, їх типи та ознаки.
2. Організація операційного процесу у просторі й часі.
3. Поняття, структура і тривалість операційного циклу.
4. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.
5. Розв'язування задач.

Література: 3, 4, 5, 10, 15

Практичне заняття 8, 9. Управління процесом проектування операційної системи

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Управління процесом проектування операційної системи»

1. Особливості проектування операційної системи.
2. Соціотехнічний підхід до розробки операцій.
3. Системи автоматизованого проектування, управління виробництвом, складування та подання товарів.
4. Відмінності у проектуванні товару та послуги.
5. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей.
6. Тести.

Література: 3, 4, 5, 7, 8, 13

Практичне заняття 10, 11. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Управління поточним функціонуванням операційної системи»

1. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій.
2. Функції, завдання та основні вимоги до оперативного управління виробництвом, його зміст і фази.
3. Види систем оперативного управління виробництвом.
4. Контроль операційного процесу, якості сировини, матеріалу і послуг.
5. Методи управління запасами. Система управління запасами "точно в термін".
6. Розв'язування задач.

Література: 3, 4, 5, 7, 8, 13

Практичне заняття 12. Управління проектами

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Управління проектами»

1. Сутність проектного підходу в управлінні операційною системою.
2. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г.Гантта.
3. Методи сіткового планування: переваги та недоліки.
4. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).
5. Розв'язування задач.

Література: 3, 4, 5, 6, 8, 11, 15

Практичне заняття 13. Управління якістю продукції підприємства

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Управління якістю продукції підприємства»

1. Загальний менеджмент якості (TQM): поняття, значення і фактори забезпечення якості товарів і послуг.
2. Показники якості та методи їх оцінювання.
3. Планування, організаційне забезпечення та інструменти контролю якості.
4. Аналіз програм забезпечення якості У. Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ішакава та ін.
5. Розв'язування задач.

Література: 1, 6,7, 8, 12, 16

Практичне заняття 14, 15. Управління продуктивністю операційної діяльності

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми «Управління продуктивністю операційної діяльності»

1. Продуктивність операційної діяльності підприємства.
2. Комплексний підхід до питань продуктивності. Показники результативності функціонування операційних систем.
3. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи.
4. Шляхи підвищення продуктивності організацій.
5. Розв'язування задач.

Література: 2, 3,4, 5, 17

6. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Операційний менеджмент» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота є обов'язковим модулем освітньої компоненти «Операційний менеджмент» та передбачає виконання:

– блоку 1 – підготовки есе з проблемного питання, яке вибирається за порядковим номером в екзаменаційній відомості та передбачає опрацювання лекційного

матеріалу, законодавчих та нормативних актів, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації (обсягом до 15 с.),

– блоку 2 – наскрізного проєкту.

Блок 1 самостійної роботи:

Перелік теоретичних питань для самостійної роботи студентів

(вибирається за порядковим номером в екзаменаційній відомості).

1. Суть та місце операційного менеджменту в системі управління організацією.
2. Операційна система та її класифікації
3. Конкурентоздатність організації та товару: поняття, оцінка, шляхи забезпечення.
4. Продуктивність організації: поняття, оцінка, шляхи забезпечення.
5. Особливості управління виробництвом у закордонних країнах.
6. Промислове підприємство як виробнича система.
7. Організаційні структури управління розвитком виробництва.
8. Виробнича структура підприємства: поняття та чинники формування.
9. Види виробничої структури підприємств: характеристика та обґрунтування вибору.
10. Операційна стратегія фірми, її роль та процес формування.
11. Взаємозв'язок стратегічних, тактичних та оперативних завдань у системі операційного менеджменту.
12. Суть та процес прийняття рішень в операційному менеджменті.
13. Суть та необхідність розробки і вдосконалення виробів.
14. Підготовка виробництва до випуску нової продукції.
15. Суть виробничого процесу та принципи його раціоналізації.
16. Виробничий цикл: суть, структура та чинники, що впливають на його тривалість.
17. Види руху предметів праці у процесі виробництва, їх суть та особливості.
18. Типи виробництва та їх порівняльна техніко-економічна характеристика.
19. Потоківі методи організації виробництва.
20. Організація непотокового виробництва.
21. Особливості та значення організації автоматизованого виробництва.
22. Виробнича потужність підприємства: розрахунок та чинники, що впливають на її величину.
23. Планування виробничих потужностей.
24. Суть і значення управління матеріально-виробничими запасами.
25. Суть та особливості моделей управління запасами на підприємстві.
26. Система планування матеріальних потреб виробництва: суть та структура.
27. Роль і значення матеріально-технічного забезпечення у системі операційного менеджменту.
28. Оперативне управління виробництвом: зміст і завдання.
29. Розробка оперативно-календарних планів підрозділів підприємства.
30. Організація диспетчеризації виробництва: суть та необхідність.
31. Управління виробництвом на основі системи «точно – вчасно».
32. Виробнича інфраструктура: суть, зміст і завдання.
33. Організація обслуговування виробництва інструментом і технологічним оснащенням.
34. Організація обслуговування виробництва ремонтом технологічного оснащення.
35. Організація енергетичного господарства підприємства.
36. Організація і управління транспортним обслуговуванням виробництва.
37. Організація і управління складським господарством підприємства.
38. Управління якістю: суть, принципи, процедури.
39. Організація технічного контролю на підприємстві.
40. Контроль у системі операційного менеджменту.

Оцінювання Ессе складається із оцінки за якість поданого матеріалу, яка оцінюється в 70 балів і з оцінки за захист поданої роботи – 30 балів.

Блок 2 самостійної роботи – наскрізний проєкт:

Для набуття умінь самостійного аналітичного мислення, системного підходу до управління виробничими процесами, формування навичок прийняття управлінських рішень у сфері операційного менеджменту студентам пропонується виконання наскрізного проєкту з дисципліни «Операційний менеджмент». Цей проєкт виконується самостійно протягом семестру та охоплює ключові теми курсу. Його метою є більш глибоке та усвідомлене засвоєння теоретичних знань і розвиток практичних навичок з управління операційною діяльністю підприємства.

Завдання для виконання наскрізного проєкту:

1. Дослідити підходи до визначення ключових понять (не менше 10 понять) з дисципліни «Операційний менеджмент» за підручниками, науковими статтями, працями вітчизняних і зарубіжних авторів, систематизувати їх у формі таблиці та провести власний аналіз наукових підходів: операційний менеджмент; операційна система; продуктивність; якість продукції/послуг; потоки в операційній системі; управління запасами; логістика; управління ланцюгами поставок (SCM); lean-технології; just-in-time (JIT); теорія обмежень; планування операцій; управління проєктами; контроль операцій; бізнес-процеси.
2. Розв'язати ситуаційне завдання за такою послідовністю виконання:
 - 1) Вибір підприємства або організації для дослідження.
 - 2) Формування інформаційної бази для аналізу операційної діяльності підприємства. (Джерела: офіційні звіти, інтерв'ю, відкриті дані, власні спостереження тощо).
 - 3) Проведення аналізу операційної діяльності за останні 3–5 років (за можливості):
 - характеристика операційної системи підприємства;
 - аналіз обсягів виробництва, продуктивності праці, завантаженості виробничих потужностей;
 - оцінка якості продукції/послуг та застосовуваних систем управління якістю;
 - оцінка ефективності управління запасами, логістикою, постачанням;
 - аналіз застосування lean-методів, автоматизації, цифрових технологій;
 - виявлення основних "вузьких місць" у виробничому процесі;
 - оцінка впливу зовнішнього середовища на операційну діяльність.
4. Систематизація та узагальнення результатів аналізу у формі таблиць і рисунків з обов'язковими висновками.
5. Підготовка пропозицій щодо підвищення ефективності операційної діяльності підприємства.
6. Презентація наскрізного проєкту.

Вимоги до оформлення наскрізного проєкту:

Оформлення результатів дослідження здійснюється у формі аналітичної записки та презентації. Обсяг роботи – 15-20 сторінок друкованого тексту, включаючи титульну сторінку, зміст, основний текст, список літератури та додатки (за потреби).

Форматування тексту: шрифт – Times New Roman, розмір 14; міжрядковий інтервал – 1,5; поля – 2 см з усіх боків; абзацний відступ – 1,25 см.

Структура роботи:

Титульна сторінка, що містить назву навчального закладу, кафедри, дисципліни, тему проєкту, ПІБ студента, групу, рік виконання.

Зміст, що містить перелік складових частин наскрізного проєкту із зазначенням сторінок. Вступ – коротке введення в тему дослідження (1-2 сторінки).

Основна частина, що поділяється на розділи з теоретичним аналізом і практичним дослідженням (12-15 сторінок).

Висновки – узагальнення результатів дослідження та пропозиції (1-2 сторінки).

Список літератури – перелік використаних джерел оформлюється відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Додатки – за необхідності включаються графіки, таблиці, діаграми, які не увійшли до основного тексту.

Цитування та посилання: використання посилань на літературні джерела є обов'язковим. Посилання подаються у квадратних дужках із зазначенням номера джерела та сторінки (наприклад, [5, с. 123]).

Використання неавторських текстів без належного цитування не допускається.

Практичне завдання теж оцінюється за 100 бальною шкалою, де якість поданого матеріалу оцінюється в 70 балів і захист поданої роботи – у 30 балів.

В кінці бали за Ессе та практичну частину сумуються та діляться на 2, тобто виводиться середньо-арифметична оцінка за самостійну роботу студента в цілому.

7. Тренінг з дисципліни “Операційний менеджмент”

Тематика тренінгу

1. Розроблення операційної стратегії підприємства.

Подати операційну стратегію у вигляді сукупності рішень, пов'язаних із розробленням виробничого процесу, а також інфраструктури, потрібної для його успішної реалізації. Розроблення виробничого процесу полягає у виборі потрібної технології для виготовлення продукції (надання послуги), складання плану-графіку процесу, способу розміщення процесу, а також управління запасами товаро-матеріальних цінностей. Рішення, пов'язані з інфраструктурою виробничого процесу, стосуються розробки систем планування і управління, способів і методів забезпечення якості і контролю якості процесу і продукції, структури оплати праці і організації виробничої функції підприємства.

2. Оцінювання систем управління якістю на підприємствах

Проаналізувати процедуру створення системи управління якістю на підприємстві. Дослідити етапи впровадження системи менеджменту якості. Оцінити її ефективність.

Організація і проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового завдання
2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового завдання.
3. Практична частина шляхом виконання завдань.
4. Підведення підсумків. Обговорення результатів виконання завдань у групах, обмін думками.

Критерії оцінювання тренінгових завдань

Виконання кожного завдання оцінюється за 100-бальною шкалою, у якій 70 балів за правильність та повноту виконаного завдання і 30 балів за захист проекту в процесі обговорення. В кінці бали за обидва завдання сумуються та діляться на 2, тобто виводиться середньо-арифметична оцінка за тренінг в цілому.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, реферування, виконання есе, підготовка і презентація проектів

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Операційний менеджмент” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів тренінгу;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Операційний менеджмент” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1–5 на 1–7 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1–5. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Завдання (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 6–10 на 8–15 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 6–10. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Завдання (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Оцінювання двох проектів здійснюється за 100-бальною шкалою, за завдання і 30 балів за захист) В кінці виводиться середньо-арифметичне за тренінг в цілому.	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи блоку 1 і 2	Два теоретичних питання по 30 балів = 60 балів і одна задача = 40 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає,

недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота – вид контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Модульна робота складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Екзамен – вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

двох теоретичних питань: за кожне теоретичне питання студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі. по 30 балів за кожне;

задача (практичне завдання): за розв'язання якої студент може отримати від 0 до 40 балів;

25–40 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–24 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету або ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1–10
2.	Проекційний екран	1–10
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–10
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–10
5.	Персональні комп’ютери	1–10
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–10
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–10
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1–10
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–10
10.	Google Forms, Google Sheets	1–10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Беззубко Б. І. Операційний менеджмент: навч.-метод. Посібник. Донбас. нац. акад. будівництва і архітектури. Харків : ПромАрт, 2020. 103 с.
2. Буркинський Б. В., Лисюк В. М. Логістика товарного ринку: монографія. Одеса : ППРЕД НАНУ, 2018. 243 с.

3. Буяк А.Є. Операційний менеджмент: Посібник. Тернопіль: Новий колір, 2015. 483 с.
4. Верхола М. І. Інформаційна система автоматичного керування та інтеграції АРМ у систему управління поліграфічним виробництвом: монографія. Львів : Сорока Тарас Богданович, 2019. 250 с.
5. Виробничий менеджмент: підруч. для студентів ВНЗ / Ю. В. Гончаров та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. В. Гончарова, 2-ге вид., допов. і перероб. Київ : Кафедра, 2014. 511 с.
6. Гурч Л. М. Логістика : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ: НТУ, 2020. 507 с.
7. Дергачов, К. Ю. Об'єктно-орієнтоване проектування технічних систем: навч. посіб. Харків : ХАІ, 2021.168 с.
8. Докуніхін В. З., Кущевська Н. Ф., Малишев В. В. Технологічне проектування автотранспортних підприємств : підручник. Київ : Університет "Україна", 2021. 145 с.
9. Дороніна М. С., Білоконенко Г. В. Соціально-економічний потенціал виробничої організації : монографія. Харків : Лібуркіна Л. М., 2020. 315 с.
10. Інтелектуальні системи управління виробництвом хлібобулочних виробів: монографія / В. П. Хорольський та ін.; за заг. ред. д-ра техн. наук, проф. В. П. Хорольською. Кривий Ріг : Чернявський Д. О., 2019. 203 с.
11. Крамарчук С.П., Баб'як Г.П. Удосконалення стратегії й операційної діяльності вітчизняних підприємств на засадах бенчмаркінгу: обґрунтування інструментарію. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. Випуск № 29. 2024. С. 64–75.
12. Крамарчук С.П. Вдосконалення аспектів формування операційної стратегії вітчизняних підприємств. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. 2022, Випуск 27(2022).
13. Крамарчук С.П., Лубкей Н.П. Сутність операційного менеджменту та основні етапи його розвитку. Інфраструктура ринку. 2020. Випуск № 44. С.82 – 86.
14. Крамарчук С.П., Лубкей Н.П. Теоретичні аспекти управління інноваційним проектом на вітчизняних підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. 2018. №23. С.252-255.
15. Крамарчук С. П., Крисько Ж. Л. Аспекти управління асортиментною політикою підприємства на сучасному етапі. Цифрова економіка та економічна безпека. 2022. Вип. 2 (02). С.191-195.
16. Крамарчук С. П. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Операційний менеджмент». Тернопіль, ЗУНУ, 2025. 147 с.
17. Крамарчук С.П. Удосконалення стратегії вітчизняних підприємств на засадах бенчмаркінгу. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. Випуск № 28. 2023р. С. 86–92.
18. Кузьмін О. Є. Концептуальні засади та інструментарій управління толінговими операціями : монографія. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2018. 237 с.

- 19.Маркіна, І. А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019. 230 с.
- 20.Менеджмент якості в будівництві та виробничі організаційні системи : монографія / Савенко В. І. та ін. ; під заг. ред Лівінського О. М. та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 231 с.
- 21.Нижника В. М. Соціально-трудова та економічні пріоритети розвитку виробничих систем у прискоренні євроінтеграції: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2019. 670 с.
- 22.Організація й управління виробництвом : навч. посіб. до практ. занять / А. В. Зеленков та ін. Харків : ХАІ, 2019. 71 с.
- 23.Організація та проектування операційних систем: навчальний посібник / Р. О. Мірошник та ін. Львів : Центр Європи, 2017.173 с.
- 24.Операційний менеджмент: навчальний посібник / В. Ю. Припотень та ін. Нікополь: Ноулідж, Сєверодонец. від-ня, 2017. 177 с.
- 25.Резнік Н. П. Логістика: навч. посіб. Київ : НУБіП, 2021. 144 с.
- 26.Руденко С. В. Проектний та логістичний менеджмент: нові знання на базі двох методологій : монографія. Одеса : Купрієнко С. В., 2018 . 188 с.
- 27.Складська логістика: навч. посіб. / В. Є. Марчук та ін. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 254 с.
- 28.Сумець О. М. Виробнича логістика: технічні системи і прийоми раціоналізації переміщення матеріальних потоків: навч. посіб. Харків : Пром-Арт, 2018. 99 с.
- 29.Управління операційними бізнес-процесами на підприємствах сфери послуг та промисловості: колективна монографія / Н. І. Шашкова та ін. ; за заг. ред. Н. І. Шашкової, Н. А. Тюхтенко. Херсон: Стар, 2017. 265 с.
- 30.Управління проектами: підручник / С. А. Соколовський та ін. Харків: НАНГУ, 2019. 303 с.
- 31.Федорова, В. О. Логістика : навч. посіб. Харків : Бровін О. В. [вид.], 2019. 153 с.
- 32.Чуприна, Х. М. Трансформація операційних систем управління будівельними підприємствами в умовах цифровізації економіки: теорія, методологія, практика: монографія. Київ : Сердюк В. Л., 2020. 346 с.
- 33.Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками: навч. посіб. Ніжин : Лисенко М. М., 2019.194 с.
- 34.Andrew Greasley. Absolute Essentials of Operations Management. Published November 12, 2019. 124 p.
- 35.Heizer J., Render B. Operations Management. Pearson Education, Limited, 2011. 888 p.
- 36.Steve Brown, John Bessant, Fu Jia. Strategic Operations Management. Jul. 18th, 2018.
- 37.Training Manual. Logistics specialist. March. 2013. 970p.